

Spis treści

	Str.
PYTANIA PRAWNE DO IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	1
UCHWAŁY IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	3
PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ	5
UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ.....	11
ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ.....	14
PYTANIA PRAWNE DO IZBY KARNEJ.....	18
UCHWAŁY IZBY KARNEJ	22
ORZECZENIA TEZOWANE IZBY KARNEJ	24
UCHWAŁA IZBY WOJSKOWEJ	28
ORZECZENIA TEZOWANE IZBY WOJSKOWEJ	29

PYTANIA PRAWNE DO IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III PZP 16/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Elblągu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy do powołania i odwołania naczelnika urzędu skarbowego w trybie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. Nr 106, poz. 489 ze zm.) mianowanego na to stanowisko na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 ze zm.) mają zastosowanie przepisy art. 68 oraz art. 70 § 1 i 3 w zw. z art. 52 k.p. dotyczące nawiązania i rozwiązania stosunku pracy?”

III PZP 17/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Łodzi przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy doręczenie pracownikowi oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy o pracę za pomocą faksu jest prawnie skuteczne oraz od jakiej daty należy liczyć termin do wniesienia odwołania, o którym mowa w art. 264 § 1 k.p. w sytuacji gdy oświadczenie woli pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę wysłano pracownikowi za pomocą faksu, a następnie oryginał wysłano listem poleconym,

- czy od daty odbioru faksu,
- czy też od daty odbioru listu poleconego?”

III PZP 18/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Lublinie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w przypadku nieterminowego spełnienia świadczenia na rzecz pracownika, ustawowe odsetki przysługują od wynagrodzenia za pracę także w części, w której została od niego odprowadzona składka na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz zaliczka na podatek dochodowy?”

UCHWAŁY IZBY ADMINISTRACYJNEJ, PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III PZP 9/02 – z dnia 4 czerwca 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Lublinie:

„Czy w okresie poprzedzającym wejście w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 17 maja 1999 r., sygn. akt P 6/98 (Dz. U. Nr 45, poz. 458) lekarzowi anesteziologowi przysługuje wynagrodzenie za cały czas pełnienia dyżuru jak za pracę w godzinach nadliczbowych, czy też jako godziny nadliczbowe mogą być traktowane jedynie godziny efektywnej pracy podczas dyżuru w warunkach wskazanych w art. 144 § 1 k.p. jako przekraczające normy czasu pracy?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III PZP 11/02 – z dnia 4 czerwca 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Świdnicy:

„Czy w braku regulacji w ponadzakładowym układzie zbiorowym pracy szczegółowego taryfikatora płacowego i stanowiskowego, a określenia w nim jedynie minimalnych stawek wynagrodzenia w najniższej kategorii osobistego zaszeregowania pracowników, dopuszczalne jest ustalanie stawek i kategorii zaszeregowania przy zachowaniu relacji między stawkami stosowanego dotychczas zakładowego układu zbiorowego pracy jeżeli owe stawki i kategorie mieszczą się w granicach wyznaczonych przez ponadzakładowy układ zbiorowy pracy?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III UZP 4/02 – z dnia 12 czerwca 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

Pracownik, który w ostatnim miesiącu zatrudnienia przebywał na urlopie bezpłatnym a niezdolnym do pracy stał się przed upływem 14 dni od ustania stosunku pracy nie nabywa prawa do zasiłku chorobowego na podstawie art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 60, poz. 636 ze zm.).

III PZP 10/02 – z dnia 18 czerwca 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie

Dopuszczalne jest orzekanie o uchyleniu kary porządkowej, która w toku postępowania sądowego została uznana za niebyłą z mocy samego prawa.

III PZP 12/02 – z dnia 18 czerwca 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie:

„Czy wynagrodzenie sędziów ustalone na podstawie prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej za 1999 rok (ustawa z dnia 10 grudnia 1998 r. o zmianie ustawy o kształtowaniu środków na wynagrodzenie w państwowej sferze budżetowej oraz zmianie niektórych ustaw – Dz. U. Nr 160, poz. 1059) jest zgodne z art. 78 § 2 kodeksu pracy?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 40/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Olsztynie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy zażalenie na postanowienie sądu rejonowego, rozstrzygające skargę na czynności komornika, podlega wpisowi stosunkowemu z § 1 i 53 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 17 grudnia 1996 r. w sprawie określenia wysokości wpisów w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 154, poz. 753 ze zm.), czy też 1/5 części wpisu stałego z § 52 tego rozporządzenia?”

III CZP 41/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Olsztynie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy na pobranie przez notariusza opłaty sądowej na podstawie art. 7 § 2 ustawy z 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz. U. z 1997 r. Nr 28, poz. 153 ze zm.) przysługuje zażalenie?”

III CZP 42/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Bydgoszczy przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

1) „Czy oparte na przepisie art. 358¹ § 3 k.c. żądanie waloryzacji świadczenia pieniężnego należnego powodowi, jako uposażonemu z tytułu umowy ubezpieczenia zaopatrzenia dzieci, jest roszczeniem wynikającym z umowy w rozumieniu art. 505¹ k.p.c.?”

2) Czy po dokonanych przez przewodniczącego – przy wszczęciu sprawy – zakwalifikowaniu sprawy do postępowania uproszczonego, podjęcie w dalszym toku procesu decyzji Sądu pierwszej instancji lub sądu drugiej instancji bądź przewodniczącego wydziału sądu okręgowego – o skierowaniu sprawy do postępowania zwykłego, ze względu na brak przesłanek przewidzianych w art. 505¹ k.p.c. wymaga wydania postanowienia bądź zarządzenia?”

III CZP 43/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Toruniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy odsetki od należności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, o których mowa w art. 204 § 1 pkt 2a prawa upadłościowego, biegnące w stosunku do masy upadłości stosownie do art. 33 § 2 prawa upadłościowego po dacie ogłoszenia upadłości, podlegają zaspokojeniu, tak jak należność główna, a więc w kategorii II a, czy w kategorii VII obejmującej, zgodnie z art. 204 § 1 pkt 7 prawa upadłościowego odsetki na zaspokojenie należności w powyższych kategoriach?”

III CZP 44/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Katowicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

1. „Czy unormowanie art. 58 § 1b pkt 3 kodeksu celnego w brzmieniu nadanym mu przez ustawę z dnia 2 marca 2000 r. o zmianie ustawy kodeks celny oraz ustawy k.p.c. (Dz. U. Nr 22, poz. 269) – w sytuacji gdy przepadek towaru nie wynika z umowy

międzynarodowej lub odrębnych przepisów prawa wewnętrznego – stanowi samodzielną materialno-prawną podstawę dla orzeczenia przez sąd na wniosek organu celnego przepadku towaru na rzecz Skarbu Państwa?

w wypadku odpowiedzi pozytywnej

2. Czy w sytuacji, gdy obowiązuje zakaz posiadania, rozpowszechniania lub obrotu towarami w oparciu o umowy międzynarodowe lub odrębne przepisy, przy czym nie przewidują one przepadku czy innej procedury, a ich cofnięcie jest niemożliwe, zaś zniszczenie jest nieuzasadnione (co wyczerpuje przesłanki określone w art. 58 kodeksu celnego), a jednocześnie towar taki jest towarem będącym przedmiotem zakazów i ograniczeń wynikających ze środków polityki handlowej, a zatem organ celny obowiązany jest podjąć niezbędne działania dla uregulowania ich sytuacji, a w razie ich nieskuteczności uprawniony jest zwrócić się do sądu o orzeczenie przepadku towaru (art. 77 kodeksu celnego), dopuszczalne jest uwzględnienie wniosku o orzeczenie przepadku z powołaniem jedynie na niemożność cofnięcia towaru i niezasadność jego zniszczenia, czy też – konieczne jest wykazanie, że został wyczerpany tryb unormowany w art. 77 § 1 ustawy?”

III CZP 45/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w świetle art. 45 ust. 7 i art. 59 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 1997 r. Nr 133, poz. 882) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 18 września 2001 r. o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2001 r. Nr 130, poz.

1452) – wierzyciel Skarb Państwa – działający przez sąd – jest obowiązany do uiszczenia (przekazania) opłaty stosunkowej łącznie (jednocześnie) z poleceniem komornikowi sądowemu wszczęcia egzekucji?”

III CZP 46/02

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Katowicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy spółka prawa handlowego o jakiej mowa w art. 13a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz o szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych (Dz. U. Nr 162, poz. 1112; Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 41) jest zobowiązana do pokrywania kosztów postępowania na zasadach określonych art. 97 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze?”

III CZP 47/02

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w postępowaniu o zniesienie współwłasności dopuszczalne jest ustanowienie odrębnej własności lokali w budynku wielomieszkaniowym znajdującym się na gruncie gminy, stanowiącym przedmiot współużytkowania wieczystego osób fizycznych, które nabyły je w częściach ułamkowych wraz z udziałem we współwłasności budynku?”

III CZP 48/02

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy dopuszczalna jest droga sądowa dla rozpoznania roszczeń skierowanych przeciwko stowarzyszeniu poręczającemu na podstawie art. 8 i art. 11 Konwencji Celnej dotyczącej międzynarodowego przewozu towarów z zastosowaniem Kartetów TIR sporządzonej w Genewie dnia 14 listopada 1975 r. (Dz. U. z 1984 r. Nr 17, poz. 76)?”

III CZP 49/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

1) „Czy art. 27c ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (w brzmieniu po zmianie ustawą z 6 września 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. Nr 125, poz. 1368) zezwala administracyjnemu organowi egzekucyjnemu na wystawienie tytułu wykonawczego na oboje małżonków w sytuacji, gdy egzekucja ma być prowadzona z majątku odrębnego podatnika i majątku wspólnego podatnika i jego małżonka, ale nie z majątku odrębnego małżonka podatnika?

2) Czy po zmianie art. 70 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i powierzeniu prowadzenia egzekucji z nieruchomości administracyjnym organom egzekucyjnym istnieje potrzeba i podstawa prawna do nadania przez sąd klauzuli wykonalności administracyjnemu tytułowi wykonawczemu

przeciwko dłużnikowi także przeciwko jego małżonkowi (przy ograniczeniu jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową) w celu wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomości należącej do majątku wspólnego dłużnika i jego małżonka?”

III CZP 50/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Olsztynie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy na pobranie przez notariusza opłaty sądowej na podstawie art. 7 § 2 ustawy z 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz. U. z 1997 r. Nr 28, poz. 153 ze zm.) przysługuje zażalenie?”

III CZP 51/02

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy po wejściu w życie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.) dopuszczalna jest droga sądowa w sprawach przeciwko członkom zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z tytułu zaległości podatkowych spółki, powstałych przed dniem wejścia w życie tejże ustawy?”

UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ

III CZP 33/02 – z dnia 12 czerwca 2002 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Opolu:

„Czy wierzyciel Skarb Państwa – działający przez sądy i prokuratorów ma obowiązek uiszczania części opłaty egzekucyjnej należnej w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych (art. 45 ust. 5 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji w brzmieniu wynikającym z ustawy nowelizującej z 18 września 2001 r. – Dz. U. Nr 130, poz. 1452)?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 34/02 – z dnia 12 czerwca 2002 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu

Sąd kierując do komornika polecenie egzekucyjne ma obowiązek ponieść opłatę określoną w art. 45 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 1997 r. Nr 133, poz. 882 ze zm.).

III CZP 35/02 – z dnia 12 czerwca 2002 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Łodzi

Przez „inne świadczenie pieniężne finansowane z Funduszu Pracy” w rozumieniu przepisu art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (tekst jedn.: Dz. U. z 1997 r. Nr 25, poz. 128) rozumieć należy także pożyczkę udzieloną z Funduszu Pracy na podjęcie działalności

gospodarczej w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 17 grudnia 1991 r. w sprawie zasad udzielania pożyczek z Funduszu Pracy (Dz. U. Nr 122, poz. 539).

III CZP 37/02 – z dnia 26 czerwca 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Zamościu

Umowa sprzedaży działki gruntu, wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego przekazanego Państwu na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1983 r., na której wzniesiono budynki, zawarta z naruszeniem przewidzianego w art. 6 ustawy z dnia 24 lutego 1989 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin oraz o zmianie ustawy o podatku rolnym (Dz. U. Nr 10, poz. 53) prawa właścicieli budynków do nieodpłatnego nabycia własności działki, jest nieważna.

III CZP 38/02 – z dnia 26 czerwca 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Zamościu

Postanowienie o ustanowieniu drogi koniecznej nie jest tytułem egzekucyjnym podlegającym zaopatrzeniu w klauzulę wykonalności.

III CZP 42/02 – z dnia 26 czerwca 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Bydgoszczy:

1. „Czy oparte na przepisie art. 358¹ § 3 k.c. żądanie waloryzacji świadczenia pieniężnego należnego powodowi, jako uposażonemu z tytułu umowy ubezpieczenia zaopatrzenia dzieci, jest roszczeniem wynikającym z umowy w rozumieniu art. 505¹ k.p.c.?

2. Czy po dokonanych przez przewodniczącego – przy wszczęciu sprawy – zakwalifikowaniu sprawy do postępowania uproszczonego, podjęcie w dalszym toku procesu decyzji sądu pierwszej instancji lub sądu drugiej instancji bądź przewodniczącego wydziału sądu okręgowego – o skierowaniu sprawy do postępowania zwykłego, ze względu na brak przesłanek przewidzianych w art. 505¹ k.p.c. wymaga wydania postanowienia bądź zarządzenia?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ

IV CZ 140/01 – postanowienie z dnia 11 października 2001 r.

Postanowienie sądu rejestrowego o wpisie spółki z o.o. do rejestru handlowego (Krajowego Rejestru Sądowego) wydane po ponownym rozpoznaniu sprawy, ma charakter postanowienia w przedmiocie wpisu podmiotu podlegającego rejestracji, pomimo że wpis dotyczący tego podmiotu już istnieje w rejestrze.

I CZ 132/01 – postanowienie z dnia 19 października 2001 r.

Brak w sentencji wyroku znoszącego małżeńską wspólność majątkową orzeczenia o oddaleniu powództwa w części dotyczącej określenia daty ustania tej wspólności, nie stanowi przeszkody do zaskarżenia apelacją wyroku w tym zakresie.

II CZ 126/01 – postanowienie z dnia 8 listopada 2001 r.

Konwencja dotycząca cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę sporządzona w Hadze 25 października 1985 r. (Dz. U. z 1995 r. Nr 108, poz. 528 i Dz. U. z 1999 r. Nr 93, poz. 1085) nie wyłącza jurysdykcji sądów polskich w sprawach o wydanie dziecka za granicę. W tych sprawach kasacja nie przysługuje.

I CKN 71/01 – postanowienie z dnia 9 listopada 2001 r.

Przejście na podstawie dekretu z 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279 ze zm.) na rzecz miasta stołecznego Warszawy prawa własności gruntów sąsiednich, z pozostawieniem

dotychczasowym właścicielom prawa własności budynków, nie spowodowało wygaśnięcia służebności gruntowych przejazdu ustanowionych na tych gruntach.

IV CKN 581/00 – wyro z dnia 11 stycznia 2002 r.

Świadczenia z tytułu wpisowego, udziałów, wkładu mieszkaniowego uiszczone przez osoby ubiegające się o przyjęcie w poczet członków stają się nienależne (art. 410 § 2 k.c.) z chwilą ostatecznej odmowy uzyskania członkostwa.

IV CKN 1503/00 – wyrok z dnia 11 stycznia 2002 r.

Członek zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie będący jej współnikiem traci legitymację do zaskarżenia uchwał współników na podstawie art. 240 § 3 pkt 1 k.h. (obecnie art. 250 pkt 1 k.s.h.) z chwilą odwołania go z zarządu.

IV CKN 1903/00 – wyrok z dnia 11 stycznia 2002 r.

Umowa zawarta przez członka zarządu spółki z o.o. z naruszeniem nakazu określonego w art. 202 k.h. nie jest nieważna.

III CKN 1500/00 – wyrok z dnia 17 stycznia 2002 r.

Przesłanka „nieosiągnięcia zamierzonego celu świadczenia„ (art. 410 § 2 k.c.) jest spełniona wtedy, gdy jego celem było otrzymanie świadczenia ekwiwalentnego, do spełnienia którego odbiorca nie był zobowiązany.

III CKN 405/99 – wyrok z dnia 24 stycznia 2002 r.

Rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych nie chroni nabywcy, jeżeli umowa o przeniesienie własności nieruchomości była nieważna.

III CKN 495/00 – wyrok z dnia 24 stycznia 2002 r.

Artykuł 451 § 1 zd. 2 k.c. stosuje się również wtedy, gdy dłużnik spełniający świadczenie ma wobec wierzyciela jeden tylko dług złożony z należności głównej i odsetek.

IV CKN 651/00 – wyrok z dnia 31 stycznia 2002 r.

Skuteczne skorzystanie przez stronę z prawa zatrzymania wzajemnego świadczenia pieniężnego (na podstawie art. 496 k.c.) wyłącza opóźnienie w spełnieniu tego świadczenia (art. 481 § 1 k.c.).

V CKN 1248/00 – wyrok z dnia 6 lutego 2002 r.

Przepis art. 77 ust. 1 Konstytucji może stanowić podstawę roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej przez wydanie w postępowaniu podatkowym decyzji niezgodnej z prawem, następnie uchylonej wskutek odwołania podatnika.

II CKN 671/00 – wyrok z dnia 8 lutego 2002 r.

Zobowiązanie, którego przedmiotem jest świadczenie sumy pieniężnej wyrażonej w walucie obcej, może być wykonane w złotych polskich.

V CA 2/02 – wyrok z dnia 15 lutego 2002 r.

Żądanie uiszczenia opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste, należnej za okres po przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, może być w okolicznościach konkretnej sprawy uznane za nadużycie prawa (art. 5 k.c.).

III CKN 476/00 – wyrok z dnia 15 lutego 2002 r.

Spóźnione zgłoszenie wierzytelności w trybie art. 167 § 1 prawa upadłościowego nie pozbawia wierzyciela uprawnienia do skorzystania z prawa potrącenia (art. 37 prawa upadłościowego).

IV CKN 769/00 – wyrok z dnia 19 lutego 2002 r.

Spadkobierca najemcy lokalu mieszkalnego, na którego przeszły w drodze dziedziczenia prawa i obowiązki majątkowe wynikające z najmu, korzysta z ochrony – także przeciwko wynajmującemu – przewidzianej w art. 690 k.c.

V CKN 903/00 – wyrok z dnia 20 lutego 2002 r.

Jeżeli koszt naprawy samochodu jest wyższy od jego wartości przed uszkodzeniem, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do kwoty odpowiadającej różnicy wartości samochodu sprzed i po wypadku.

IV CKN 751/00 – wyrok z dnia 21 lutego 2002 r.

Samodzielny lokal mieszkalny nie należy do części budynku mogących stanowić przedmiot współwłasności właścicieli nieruchomości lokalowych.

I CKN 413/01 – wyrok z dnia 26 lutego 2002 r.

Nie jest działaniem bezprawnym rzetelne prezentowanie w programie informacyjnym w czasie kampanii wyborczej wypowiedzi członków komitetu wyborczego, jeżeli nawet godzą one w dobra osobiste innych osób publicznych.

PYTANIA PRAWNE DO IZBY KARNEJ

I KZP 21/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Gliwicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

1. „Czy dyrektywa orzekania jednej kary zawarta w art. 91 § 1 k.k. odnosi się również do środków karnych?

W wypadku negatywnej odpowiedzi na pierwsze pytanie:

2. Czy norma art. 90 § 2 k.k. znajduje zastosowanie do środków karnych orzeczonych za poszczególne czyny objęte ciągiem przestępstw?”

I KZP 22/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Świdnicy przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w ramach postępowania wykonawczego, poprzez art. 15 § 1 k.k.w. lub ewentualnie art. 13 k.k.w. można stosować zasady opisane w art. 9 kodeksu wykroczeń, jeżeli dotyczy to spraw rozpoznawanych odrębnie i zakończonych orzeczeniami o ukaraniu, a znajdujących się w zbiegu przepisów ustawy i zbiegu wykroczeń?”

I KZP 23/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

1. „Czy wyrażony w art. 434 § 1 k.p.k., zakaz *reformationis in peius* oraz wyrażony w art. 443 k.p.k., tzw. pośredni zakaz

reformationis in peius odnosi się także do decyzji podejmowanych przez prokuratora w stadium postępowania przygotowawczego?

jeśli zaś tak, to

2. Czy wniesienie do sądu – wbrew temu zakazowi – aktu oskarżenia wywołuje wszelkie skutki wniesienia skargi, czy też powinno być, przy zastosowaniu art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., uznane za czynność prawnie bezskuteczną?”

I KZP 24/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy przepisy rozdziału 54 ustawy o prokuraturze z dnia 30 czerwca 1985 r. (tekst jedn.: Dz. U. z 1994 r. Nr 19, poz. 70 z późn. zm.) ma również zastosowanie do Prokuratora Generalnego w zakresie praw i obowiązków w nim zawartych, a w szczególności, czy Prokuratorowi Generalnemu przysługuje immunitet wynikający z art. 54 ust. 1 tejże ustawy?”

I KZP 25/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Łodzi przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy podmiotem przestępstwa stypizowanego w art. 306 kodeksu karnego może być każda osoba realizująca czynności wykonawcze wymienione w tej normie – niezależnie od tego, czy bierze ona udział w obrocie gospodarczym, czy też nie, czy jedynie może nią być taka osoba, która ma przymiot profesjonalnego uczestnika tego obrotu, a więc jest podmiotem gospodarczym lub osobą zatrudnioną przez ten podmiot?”

I KZP 26/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Bydgoszczy przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

a) „Czy przepis art. 487 k.p.k. jest przepisem szczególnym w stosunku do przepisu art. 2 k.p.k. i art. 9 k.p.k.?

b) Czy sąd w postępowaniu prywatno-skargowym realizując dyrektywy zawarte w art. 2 k.p.k. i art. 9 k.p.k. jest władny z urzędu podejmować czynności zmierzające do wykrycia sprawcy przestępstwa i czy może w tym względzie skorzystać z dyspozycji art. 180 § 1 i 2 k.p.k.?”

I KZP 27/02

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy będzie dotknięte nieważnością z mocy samego prawa w rozumieniu art. 101 § 1 pkt 3 kodeksu postępowania karnego także takie orzeczenie, które zostało wydane pomimo to, że postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało już prawomocnie ukończone w sprawie zarejestrowanej pod tym samym numerem w repertorium <K>?”

Czy skutki prawomocności, o której mowa w zwrocie normatywnym <postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone> w rozumieniu przepisu art. 17 § 1 pkt 7 kodeksu postępowania karnego odnoszą się wyłącznie do innych ewentualnych postępowań o to samo, czy też należy je wiązać również z niedopuszczalnością kontynuacji

tego samego postępowania?

Czy śmierć oskarżonego i przedawnienie karalności przestępstwa stanowią okoliczności wyłączające ukaranie sprawcy czynu zabronionego w rozumieniu art. 43 § 1 pkt 4 kodeksu karnego skarbowego?

Czy zakaz określony w zdaniu drugim przepisu art. 420 § 1 kodeksu postępowania karnego odnosi się również do orzekania o przepadku przedmiotów tytułem środka zabezpieczającego w trybie art. 43 § 1 pkt 4 w zw. z art. 22 § 3 pkt 6 kodeksu karnego skarbowego?”

I KZP 28/02

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy art. 63 § 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1994 r. Nr 7, poz. 25 z późn. zm.) – art. 77 § 8 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070) upoważnia Prezesa Sądu Okręgowego do delegowania sędziego do pełnienia obowiązków w innym sądzie z określeniem daty początkowej delegacji i wskazaniem sprawy – do zakończenia postępowania przed sądem pierwszej instancji?”

UCHWAŁY IZBY KARNEJ

I KZP 14/02 – z dnia 7 czerwca 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Rejonowego w Szczecinie:

„Czy prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, popełnione przed 15 grudnia 2000 r., mieści się w znamionach wykroczenia określonego w art. 87 § 1 k.w.?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

I KZP 15/02 – z dnia 7 czerwca 2002 r. w składzie 7 sędziów na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego

Użyty w art. 45 § 2 k.w. zwrot „w razie uchylenia prawomocnego rozstrzygnięcia” obejmuje swym zakresem także uchylenie przez Sąd Najwyższy, w następstwie rozpoznania kasacji, prawomocnego wyroku sądu wydanego w sprawie o wykroczenie.

Przedawnienie nie biegnie na nowo, jeżeli w dniu uchylenia prawomocnego rozstrzygnięcia okres przedawnienia już upłynął.

I KZP 16/02 – z dnia 7 czerwca 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Szczecinie

Jeżeli w dyspozycji normy określającej typ przestępstwa znamię czynności wykonawczej obejmuje alternatywnie dwie lub więcej postaci, to fakt, iż dokonano pierwotnie ustaleń faktycznych odpowiadających jednej z nich, i tylko w opisie czynu przyjęto błędnie inną postać czynności sprawczej, a nawet określono tę czynność pojęciem pozaustawowym, nie prowadzi do naruszenia zakazu wynikającego z art. 443 k.p.k. z tego tylko powodu, że w

wyniku ponownego rozpoznania sprawy prawną ocenę czynności sprawczej wyrażono pojęciem ustawowym odpowiadającym dokonanym uprzednio ustaleniom faktycznym.

I KZP 17/02 – z dnia 7 czerwca 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie:

„Czy na podstawie art. 92 § 1 k.w. w zw. z § 58 ust. 4 rozporządzenia Ministrów Transportu i Gospodarki Morskiej oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. Nr 58, poz. 622 zm.: Dz. U. z 2000 r. poz. 850) możliwym jest wymierzenie kary grzywny za parkowanie w strefie zabronionej bez wniesienia opłaty?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY KARNEJ

II KKN 337/01 – postanowienie z dnia 14 lutego 2002 r.

1. Kryterium oceny, czy dokonano nowego ustalenia faktycznego w określonej kwestii, jest – zarówno w kontekście zakazu *reformationis in peius* (art. 434 § 1 k.p.k.), jak i reguły *ne peius* (art. 454 § 2 k.p.k.) – merytoryczna zawartość rozważań, a nie aspekt formalny, przejawiający się używaniem w tych rozważaniach równoważnych pojęciowo wyrażen i zwrotów ustawowych.

2. Sytuacja opisana w art. 25 § 3 k.k. ograniczona być musi do takich tylko wypadków, w których przyjęto, że okoliczności zamachu, oceniane obiektywnie, racjonalnie tłumaczą wywołanie stanu strachu lub wzburzenia, a stan ten przesądził o sposobie odparcia zamachu. Artykuł 25 § 3 k.k. nie może być wykorzystywany do likwidowania kolizji między prawnymi i społecznymi ocenami przez rezygnację z trafnego orzekania, lecz ma stanowić podstawę rozstrzygnięcia w wypadkach ustalenia określonej w nim przyczyny przekroczenia granic obrony koniecznej.

III KKN 280/99 – wyrok z dnia 18 lutego 2002 r.

Użyte w art. 157 § 3 k.k. sformułowanie „działa”, wynikające z zastosowanej przez ustawodawcę techniki legislacyjnej, oznacza zarówno działanie jak i zaniechanie.

II KKN 17/00 – wyrok z dnia 27 lutego 2002 r.

Uprawnienie sądu do modyfikacji ram czasowych okresu popełnienia przestępstwa określonego w art. 207 k.k. rozciąga się do daty wyroku sądu pierwszej instancji.

II KKN 105/00 – wyrok z dnia 5 marca 2002 r.

Zakaz *ne peius*, określony w art. 454 § 2 k.p.k., oznacza, że zabronione jest zaostrenie przez sąd odwoławczy kary pozbawienia wolności wobec oskarżonego za określone przestępstwo, gdy dokonano zmiany ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku co do tegoż oskarżonego i co do tegoż przestępstwa – zarówno w części dyspozytywnej drugoinstancyjnego orzeczenia, jak i w jego części motywacyjnej – w tym również i takiej, która nie miałaby wpływu na rozmiar represji karnej.

III KKN 329/99 – wyrok z dnia 5 marca 2002 r.

W procesie karnym stan psychiczny oskarżonego ma znaczenie dopiero przy ustaleniu, że dopuścił się on czynu zabronionego. Żaden przepis prawa nie zwalnia sądu z obowiązku ustalenia, czy oskarżony, który według opinii biegłych psychiatrów jest niepoczytalny w rozumieniu art. 31 § 1 k.k., popełnił zarzucony mu czyn. Zarówno art. 31 § 1 k.k., jak i art. 414 § 1 zd. 2 k.p.k. używają określeń („w chwili czynu”, „w czasie czynu”), z których jednoznacznie wynika, że musi zachodzić zbieżność w czasie dwóch zaszłości: czynu oskarżonego oraz jego niepoczytalności.

V KKN 122/00 – postanowienie z dnia 28 marca 2002 r.

Dopuszczalne jest odczytanie na rozprawie w odpowiednim zakresie na zasadach określonych w art. 391 k.p.k., protokołów zeznań świadka złożonych przez niego w postępowaniu przygotowawczym, prowadzonym przez prokuratora państwa obcego albo organ działający pod jego nadzorem lub przed sądem

państwa obcego, jeżeli sposób przeprowadzenia tych czynności nie jest sprzeczny z zasadami porządku prawnego w Rzeczypospolitej Polskiej, mimo że czynności te nie zostały podjęte na wniosek polskiego sądu lub prokuratora (art. 587 k.p.k.) ani też przed przejęciem ścigania (art. 590 § 4 k.p.k.).

V KKN 223/00 – wyrok z dnia 3 kwietnia 2002 r.

Sformułowanie „...jeżeli wyrządza to poważną szkodę przedsiębiorcy” – zawarte w końcowej części przepisu art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211 ze zm.) – nie określa tzw. obiektywnego warunku karalności, ale konstytutywny dla bytu czynu zabronionego skutek przestępny. W konsekwencji brak podstaw do twierdzenia, że czyn zabroniony określony w art. 23 ust. 1 tej ustawy nie może być popełniony w formie stadialnej usiłowania.

V KKN 281/00 – wyrok z dnia 8 kwietnia 2002 r.

Skoro kodeks karny nie zawiera własnych definicji podmiotów wymienionych w art. 245, to prawidłowe ustalenie zakresu znaczeniowego tych pojęć musi nastąpić na podstawie najbliższego systemowo aktu prawnego, jakim jest kodeks postępowania karnego.

Wykładnia logiczna i celowościowa przemawiają za tym, aby na gruncie art. 245 k.k. posługiwać się pojęciem oskarżonego w znaczeniu ogólnym i stosownie do nakazu zawartego w art. 71 § 3 k.p.k. – odpowiednie przepisy dotyczące oskarżonego – stosować również do podejrzanego.

I KZP 17/02 – postanowienie z dnia 7 czerwca 2002 r.

Kwestia konstytucyjności ustawy nie może być przedmiotem zagadnienia prawnego przekazanego przez sąd odwoławczy do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu w trybie określonym w art. 441 § 1 k.p.k.

UCHWAŁA IZBY WOJSKOWEJ

WZP 1/02 – z dnia 20 czerwca 2002 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu:

„Czy sprawy o wykroczenia, o których mowa w art. 10 § 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 106, poz. 1148), przestają czy też nie przestają podlegać orzecznictwu sądów wojskowych w przypadku zwolnienia żołnierza z czynnej służby wojskowej?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY WOJSKOWEJ

WK 1/02 – postanowienie z dnia 15 lutego 2002 r.

Przepisów dotyczących młodocianego nie stosuje się do takiego sprawcy przestępstwa samowolnego oddalenia (art. 338 § 1 lub 2 k.k.), który ukończył 21 lat w czasie trwania tego przestępstwa (art. 115 § 10 k.k. w zw. z art. 6 § 1 k.k.), albowiem końcową chwilą jego popełnienia jest dopiero moment ustania wytworzonego i utrzymywanego przez sprawcę stanu bezprawnego, tj. samowolnej nieobecności w macierzystej jednostce wojskowej lub w wyznaczonym miejscu przebywania.

WZ 3/02 – postanowienie z dnia 6 marca 2002 r.

1. Wyłożone przez Skarb Państwa wydatki z tytułu nie opłaconej przez stronę pomocy prawnej udzielonej z urzędu przez adwokatów (art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k.) stanowią składnik kosztów sądowych, które ponosi wyłącznie strona, na rzecz której pomoc prawna była świadczona. Tak więc koszty obrony z urzędu, w wypadku zasądzenia od skazanego na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, obciążają indywidualnie skazanego, na rzecz którego działał obrońca z urzędu, nie mogą natomiast być przedmiotem partycypacji ze strony współoskarżonych w procesie złożonym, gdyż byłoby to nie do pogodzenia z zasadą słuszności (art. 633 k.p.k.).

2. Orzekanie przez sąd na sesji wyjazdowej (art. 7 § 2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – prawo o ustroju sądów wojskowych – Dz. U. Nr 117, poz. 753 ze zm.; art. 43 ustawy z dnia

27 lipca 2001 r. – prawo o ustroju sądów powszechnych – Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) związane jest z normalnym funkcjonowaniem sądu, a zatem wszelkie wydatki związane z wyjazdem sędziów i innych osób poza siedzibę sądu stanowią koszty sprawowania wymiaru sprawiedliwości. Wydatki z tytułu przejazdów sędziów i innych osób (art. 618 § 1 pkt 2 k.p.k.) należą do kosztów procesu wówczas, gdy są spowodowane wykonywaniem tylko poszczególnych czynności poza siedzibą sądu (tzw. czynności postępowania, jak np. oględziny, eksperyment procesowy, przesłuchanie świadka przez sędziego delegowanego).

WA 6/02 – wyrok z dnia 6 marca 2002 r.

Dla zastosowania przez sąd art. 295 k.k. nie ma znaczenia fakt, kiedy sprawca przestępstwa wymienionego w tym przepisie naprawił szkodę – jeszcze przed wszczęciem postępowania karnego czy też dopiero w czasie jego trwania (nawet w toku rozprawy głównej), natomiast jest istotne, czy uczynił to „dobrowolnie”, czyli w wyniku własnej swobodnej decyzji.

WZ 5/02 – postanowienie z dnia 12 marca 2002 r.

Pojęcie „obowiązek wynikający ze służby wojskowej”, którym posługuje się m. in. art. 12 pkt 6 przepisów wprowadzających kodeks postępowania karnego, należy wyklądać tak samo jak na gruncie art. 564 § 2 kodeksu postępowania karnego z 1969 r. wykładano pojęcie „wojskowy obowiązek służbowy”, czyli jako obowiązek żołnierza wynikający z zajmowanego stanowiska służbowego, pełnionej funkcji lub służby szczególnej albo wykonywanego zadania, a niekiedy także z samego faktu pełnienia służby wojskowej.